AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2005. július 6. *

A T-148/04. sz. ügyben,

a **TQ3 Travel Solutions Belgium SA** (székhelye: Mechelen [Belgium], képviselik kezdetben: R. Ergec és K. Möric, később: B. Lissoir ügyvédek)

felperesnek

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: L. Parpala és E. Manhaeve, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes ellen,

* Az eljárás nyelve: francia.

támogatja:

a **Wagon-Lits Travel SA** (székhelye: Brüsszel [Belgium], képviselik: F. Herbert, H. Van Peer ügyvédek és M. D. Harrison solicitor, kézbesítési cím: Luxembourg)

beavatkozó,

egyrészt azon bizottsági határozat megsemmisítése iránti kérelem tárgyában, amelyben a Bizottság nem ítélte oda a felperesnek az utazási irodai szolgáltatások nyújtására vonatkozó 2003/S 143 129409. sz. ajánlati felhívás 1. tételét, és azt egy másik vállalkozásnak ítélte oda, másrészt a felperes által az ajánlata el nem fogadása miatt elszenvedett kár megtérítése iránti kérelem tárgyában,

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK
ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA (második tanács),

tagjai: J. Pirrung elnök, N. J. Forwood és S. Papasavvas bírák,

hivatalvezető: J. Palacio González főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2005. március 8-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

Jogi háttér

1 A Bizottság szolgáltatási szerződéseinek odaítélése az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet (HL L 248., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 4. kötet, 74. o., a továbbiakban: a költségvetési rendelet) első része V. címe rendelkezéseinek, valamint a költségvetési rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2002. december 23-i 2342/2002/EK, Euratom bizottsági rendelet (HL L 357., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 4. kötet, 145. o., a továbbiakban: a végrehajtás részletes szabályai[ról] szóló rendelet) hatálya alá tartozik. A szolgáltatási szerződésekre vonatkozó rendelkezések az e tárgyban kibocsátott közösségi irányelvekhez igazodnak, különösen az 1997. október 13-i 97/52/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 328., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 3. kötet, 3. o.) által módosított, a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 1992. június 18-i 92/50/EGK tanácsi irányelvhez (HL L 209., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 1. kötet, 322. o.).

2 A költségvetési rendelet 100. cikkének (1) bekezdése szerint „az engedélyezésre jogosult tisztviselő az ajánlati felhívással kapcsolatos dokumentációban és a szerződések odaítélésére vonatkozó szabályokban előzetesen megállapított kiválasztási és döntési kritériumokkal összhangban eldönti, hogy kinek ítélik oda a szerződést". A költségvetési rendelet 97. cikkének (2) bekezdése, valamint a végrehajtás részletes szabályairól szóló rendelet 138. cikke (1) bekezdésének b) pontja és (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a szerződéseket az összességében legelőnyösebb ajánlatnak kell odaítélni, vagyis annak, amely esetén a legelőnyösebb az ár és a cserébe kínált minőség aránya.

3 A költségvetési rendelet 100. cikkének (2) bekezdése szerint:

„[A]z ajánlatkérő tájékoztatja a határozat indokairól azon pályázókat vagy ajánlattevőket, akiknek az ajánlatát vagy pályázatát elutasították [...].

Egyes részleteket azonban nem szükséges közölni, amennyiben e közlés akadályozná a jog alkalmazását, közérdeket sértene, illetve sértené köz- vagy magánvállalkozások jogos üzleti érdekeit, vagy torzítaná a vállalkozások közötti tisztességes versenyt."

4 A végrehajtás részletes szabályairól szóló rendelet 139. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy „[a]mennyiben egy adott szerződéssel kapcsolatban az árajánlat kirívóan alacsonynak tűnik, úgy az ajánlatkérő az ajánlat kizárólag ilyen okból történő elutasítását megelőzően írásban bekéri az ajánlat általa lényegesnek tartott elemeire vonatkozó részletes adatokat, és a felek megfelelő meghallgatását követően ellenőrzi azokat, figyelembe véve a kapott magyarázatokat".

5 A végrehajtás részletes szabályairól szóló rendelet 146. cikkének (4) bekezdése szerint: „[a]z e rendelet 139. cikkében említett, kirívóan alacsony árajánlat esetén az értékelő bizottság bekér az árajánlat összeállításával kapcsolatos valamennyi lényeges információt".

A jogvita alapját képező tényállás

6 Az 1999. január 13-án kelt, 98/16/IX.D.1/1. sz. keretszerződéssel a Bizottság a Belgium International Travel nevű társaságra ruházta át a Brüsszelben dolgozó alkalmazottjai részére nyújtott utazási irodai szolgáltatások igazgatását. Ezt a

szerződést eredetileg két éves időtartamra kötötték, az egy évvel történő meghosszabbítás háromszori lehetőségével, az 1999. április 1. és 2004. március 31. közötti időszakra. A szerződést a 2001. február 27-én kelt kiegészítő megállapodással módosították, és a felperesnek engedték át.

7 Az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjának Kiegészítésében* (HL 2003. S 103.) 2003. május 30-án a Bizottság meghívásos eljárás keretében, ADMIN/D1/PR/2003/051. számon ajánlati felhívást tett közzé utazási irodai szolgáltatások nyújtására tisztviselők és alkalmazottak kiküldetése esetén, illetve a közösségi szervek és intézmények megbízásából vagy költségén utazó minden más személy részére.

8 Az iratokból kiderül, hogy a Bizottság egyes közösségi intézmények elállása miatt megszüntette az ajánlati felhívást.

9 A költségvetési rendeletnek és a végrehajtás részletes szabályairól szóló rendeletnek megfelelően a Bizottság 2003. július 29-én 2003/S 143-129409 számon újabb ajánlati felhívást tett közzé az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjának Kiegészítésében* (HL 2003. S 143.) utazási irodai szolgáltatások nyújtására tisztviselők és alkalmazottak kiküldetése esetén, illetve a közösségi szervek és intézmények megbízásából vagy költségén utazó minden más személy részére (az ajánlati felhívás II.1.6. szakasza). A szerződés a szolgáltatás teljesítési helyeinek megfelelően több tételből állt, így Brüsszel (1. tétel), Luxemburg (2. tétel), Grange (3. tétel), Ispra (4. tétel), Geel (5. tétel), Petten (6. tétel) és Sevilla (7. tétel).

10 A felperes 2003. november 28-án kelt ajánlott levelében közölte a Bizottsággal az ajánlati felhívás 1., 2., 3., 4., 5., 6. és 7. tételére vonatkozó ajánlatát.

11 2004. február 24-i levelében a Bizottság közölte a felperessel, hogy a szerződés 1. tételére vonatkozó ajánlata (a továbbiakban: az 1. tétel vagy a vitatott szerződés) nem került kiválasztásra, mivel abban az ár és a minőség aránya alacsonyabb, mint a kiválasztott ajánlatokban. Ez a 2004. február 24-i levél így hangzik:

„A versenytárgyalási felhívásunkra érkezett ajánlatok vizsgálatát követően sajnálattal közöljük, hogy a szóban forgó szerződés 1., 2., 3. és 7. tételére vonatkozó ajánlata nem kerülhetett kiválasztásra. Ajánlata visszautasításának indokai az alábbiak:

Az 1. tétel (Brüsszel)

Megállapítást nyert, hogy ajánlatában az ár és a minőség aránya (51,55) alacsonyabb a szerződést elnyert ajánlattevő által javasoltnál (87,62) [...]"

12 2004. március 8-i levelében a felperes pontos adatok közlését kérte a Bizottságtól a vitatott szerződésre kiválasztott ajánlattal kapcsolatban. A felperes továbbá kérte az e szerződésre irányuló odaítélési eljárás felfüggesztését, valamint azt, hogy a Bizottság ne kössön szerződést az e beszerzésre kiválasztott vállalkozással.

13 2004. március 16-i levelében a Bizottság információkat közölt a felperessel 2004. február 24-i határozatára vonatkozóan, mely szerint a vitatott szerződést egy másik vállalkozásnak ítéli oda (a továbbiakban: a szerződés odaítélését megtagadó határozat, illetve a szerződés odaítéléséről szóló határozat). A Bizottság többek között kifejtette, hogy a felperes ajánlata 51,55 pontot kapott, míg a Wagon-Lits Travel nevű társaság (a továbbiakban: WT vagy beavatkozó) ajánlata a minőségi és pénzügyi vizsgálatot követően 87,62 pontot kapott, és ennek következtében a WT

ajánlata az összességében legelőnyösebb ajánlat, ami indokolja a vitatott szerződés e vállalkozásnak történő odaítélését. A Bizottság ezenkívül kifejtette, hogy a WT árajánlata, bár az a felperes árajánlatánál egyértelműen alacsonyabb (a WT árindexe 100, a felperes árindexe 165,56), „nem bizonyult kirívóan alacsonynak, és ezért nincs helye a [végrehajtás részletes szabályairól szóló rendelet] 139. cikke rendelkezései alkalmazásának".

14 A Bizottság a 2004. március 17-i telefaxban javaslatot tett a felperesnek a 98/16/IX. D.1/1. számú, utazási irodai szolgáltatások nyújtására vonatkozó, 2004. március 31-én lejáró keretszerződés 2004. június 27-ig történő meghosszabbítására.

15 2004. március 19-i levelében a Bizottság azzal indokolta a keretszerződés meghosszabbítására tett javaslatát, hogy az említett keretszerződés lejáratának időpontjáig nem történik meg az utasítások közlése az új szerződő féllel, azaz a WT-vel, illetve az új szerződés teljesítése. E levél szerint ugyanis „le nem rövidíthető, valamint a Bizottság és a szerződő fél akaratától független határidők miatt a [felperes] szerződésének eredeti lejárati napjáig nem kerülhet sor az utasítások közlésére az új szerződő féllel, illetve az új szerződés teljesítésére".

16 2004. március 22-én a felperes telefaxban közölte a Bizottsággal, hogy nem kívánja meghosszabbítani a keretszerződést, és hogy ennek következtében ez a szerződés 2004. április 1-jén lejár.

17 A Bizottság 2004. március 23-án és 26-án kelt leveleiben felszólította a felperest, hogy továbbítsa a WT-nek az „utazók profilját" annak érdekében, hogy biztosított legyen a „kiküldetési ágazaton belüli szolgáltatások folyamatossága". 2004. március 25-i és 31-i leveleiben a felperes közölte a Bizottsággal, hogy megtagadja az említett profilok továbbítását a WT részére.

18 2004. március 31-én a Bizottság szerződést kötött a WT-vel utazási irodai szolgáltatások nyújtására Brüsszelben. Ez a szerződés 2004. április 1-jén lépett hatályba egy kiegészítő megállapodással együtt, amely megengedte, hogy az új szerződő fél a 2004. április 1-je és május 19-e közötti időszakban „ex-plant" (saját irodáiban) teljesítse a szolgáltatást.

Az eljárás és a felek kérelmei

19 Az Elsőfokú Bíróság hivatalához 2004. április 26-án érkezett keresetlevelével a felperes megindította a jelen keresetet egyrészt a szerződés odaítélését megtagadó határozat és a szerződés odaítéléséről szóló határozat megsemmisítése, másrészt az e két határozat következtében felmerült kárai megtérítése iránt.

20 2004. április 26-án a felperes kérelmet nyújtott be az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzatának 76a. cikke szerinti gyorsított eljárás alkalmazása iránt. Ezt a kérelmet az Elsőfokú Bíróság 2004. június 10-i határozatában elutasította.

21 Az Elsőfokú Bíróság hivatalához 2004. április 26-án érkezett külön beadványában a felperes ideiglenes intézkedés iránti kérelmet terjesztett elő, amely a szerződés odaítélését megtagadó határozat és a szerződés odaítéléséről szóló határozat végrehajtásának felfüggesztésére irányult, illetve a Bizottság arra történő kötelezésére, hogy megtegyen minden szükséges intézkedést a szerződés odaítéléséről szóló határozat vagy az annak alapján megkötött szerződés joghatásainak felfüggesztése érdekében. Ezt a kérelmet az Elsőfokú Bíróság elnöke 2004. július 27-i határozatában elutasította azzal, hogy ezen eljárás költségeiről később rendelkezik.

22 Az Elsőfokú Bíróság hivatalához 2004. június 9-én benyújtott beadványában a WT kérte a Bizottság kérelmének támogatása érdekében a jelen eljárásba történő beavatkozása megengedését. Az Elsőfokú Bíróság második tanácsának elnöke 2004. július 14-i végzésében megengedte a beavatkozást. A WT benyújtotta beavatkozási beadványát, az eljárásban résztvevő többi fél pedig a határidőn belül nyilatkozott róla.

23 Az előadó bíró jelentése alapján az Elsőfokú Bíróság a szóbeli szakasz megnyitásáról határozott, és az eljárási szabályzat 64. cikke szerinti pervezető intézkedések keretében kérdéseket intézett a Bizottsághoz, illetve a WT-t felszólította egy kérdés megválaszolására és arra, hogy nyújtsa be a szóban forgó közbeszerzési eljárás keretében tett pénzügyi és műszaki ajánlat nem hiteles másolatát. A Bizottság 2005. február 9-i levelében választ adott az Elsőfokú Bíróság kérdéseire, a WT pedig 2005. február 14-én benyújtotta a kért dokumentumot, és válaszolt az Elsőfokú Bíróság kérdésére.

24 A felperes azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– semmisítse meg a szerződés odaítélését megtagadó határozatot;

– semmisítse meg a szerződés odaítéléséről szóló határozatot;

– állapítsa meg, hogy a Bizottság által elkövetett jogsértés megalapozza a Bizottságnak a felperessel szembeni felelősségét;

– az eljárási szabályzat 64. cikke alapján kötelezze a Bizottságot az 1. tétel odaítélésével kapcsolatos, a birtokában lévő valamennyi dokumentum benyújtására;

– utalja a felperest a Bizottság elé az elszenvedett károk megállapítása végett;

– kötelezze a Bizottságot a költségek viselésére.

25 A Bizottság azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– a keresetet teljes egészében utasítsa el;

– kötelezze a felperest a költségek viselésére.

26 A beavatkozó azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– a keresetet utasítsa el;

– kötelezze a felperest a költségek viselésére.

A megsemmisítés iránti kérelmekről

27 A felperes megsemmisítés iránti kérelmei alátámasztására két jogalapra hivatkozik. Az elsőt a végrehajtás részletes szabályairól szóló rendelet 146. cikkének megsértéséből és a pénzügyi ajánlatok értékelése során elkövetett nyilvánvaló értékelési hibából vezeti le, a másodikat pedig az ajánlatok minőségi értékelése során elkövetett nyilvánvaló értékelési hibából.

1. *A végrehajtás részletes szabályairól szóló rendelet 146. cikkének megsértéséből és a pénzügyi ajánlatok értékelése során elkövetett nyilvánvaló értékelési hibából levezetett első jogalapról*

A felek érvei

28 A felperes álláspontja szerint a Bizottság, mivel azt állapította meg, hogy a WT ajánlata nem volt kirívóan alacsony, és mivel ennek következtében kötelezettségét nem teljesítve az ajánlat egyes tételeivel kapcsolatban nem kérte be az annak összeállítására vonatkozó lényeges információkat a WT-től, a végrehajtás részletes szabályairól szóló rendelet 146. cikkét sértette meg, tekintve, hogy a jelen ügyben a végrehajtás részletes szabályairól szóló rendelet 139. cikke nem alkalmazható.

29 A felperes szerint a WT árajánlata 42%-kal volt alacsonyabb a felperes által benyújtott ajánlat és egy harmadik ajánlattevő még magasabb árajánlatának átlagánál, miközben a felperes ajánlata az ár tekintetében 165,56-os indexet kapott, a legdrágább ajánlat pedig 181,13-as indexet. E nagy különbség alapján a Bizottságnak meg kellett volna állapítania, hogy a WT ajánlata kirívóan alacsony, annál is inkább, mivel a felperes 2004. március 8-i levelében közölte a Bizottsággal a WT ajánlatának tartalmi megbízhatóságával kapcsolatos kétségeit.

30 A felperes hangsúlyozza, hogy bár a Bizottság fontos mérlegelési jogkörrel rendelkezik azon szempontok megítélése során, amelyeket a közbeszerzési eljárás keretében a szerződés odaítéléséről való döntés folyamán figyelembe kell venni, a közösségi bíróság azonban az eljárási szabályok és az indokolási kötelezettség betartását vizsgálja, valamint azt, hogy a tényállást kellően feltárták-e, és nem történt-e nyilvánvaló értékelési hiba vagy hatáskörrel való visszaélés (az Elsőfokú Bíróság T-211/02. sz., Tideland Signal kontra Bizottság ügyben 2002. szeptember 27-én hozott ítéletének [EBHT 2002., II-3781. o.] 33. pontja).

31 Az Elsőfokú Bíróság a T-4/01. sz., Renco kontra Tanács ügyben 2003. február 25-én hozott ítéletének [EBHT 2003., II-171. o.] 76. pontjában kimondta, hogy a Tanácsnak „átfogóan kell vizsgálnia a kétségesnek tűnő ajánlatok magbízhatóságát és komolyságát, ennek érdekében pedig szükség esetén információkat kell bekérnie a kétségesnek tűnő ártételekkel kapcsolatban, főleg ha ezek száma jelentős", valamint, hogy „az a megállapítás, miszerint a felperes ajánlata megfelel a dokumentációban foglaltaknak, a Tanácsot nem mentesíti azon kötelezettsége alól, hogy ugyanezen cikk alapján megvizsgálja az ajánlatban szereplő árakat, ha az ajánlatok vizsgálata során és azok szabályszerűségének kezdeti értékelését követően kétség merül fel megbízhatóságukkal kapcsolatban".

32 A jelen ügyben a felperes kiemeli, hogy az utazási irodai szolgáltatások ára minden tétel esetében egyrészt az „ügyvezetési költségekből" („Management fee") áll, ez az utazási iroda részére az európai intézmények és ügynökségek alkalmazottjainak utazásaival kapcsolatos ügyvezetési költségek ellenében fizetendő díjazást jelenti, másrészt a „tranzakciós költségekből" („Transaction fee"), ez az utazási iroda részére az európai intézmények és ügynökségek alkalmazottjaitól eltérő, de az európai intézmények és ügynökségek felkérésére más személyek utazásaival kapcsolatos ügyintézési költségek ellenében fizetendő díjazást jelenti.

33 A felperes előadja, hogy az „ügyvezetési költségek" a bérköltségekből, a működési költségekből és az általános költségekből állnak. A bérköltségek teszik ki az „ügyvezetési költségek", következésképpen az utazási irodai szolgáltatások árának legnagyobb részét az 1. tétel esetében. A felperes ezért a pénzügyi ajánlatában a

bérköltségek arányát az „ügyvezetési költségek" 79,5%-ában jelölte meg. Mivel az utazási irodai szolgáltatások árának legnagyobb részét a bérköltségek teszik ki, a felperes szerint a Bizottságnak aránytalanul alacsonynak kellett volna minősítenie a WT által javasolt árat.

34 A felperes úgy véli, hogy ilyen körülmények között a bérköltségek, ezáltal az árajánlat csökkentésének egyetlen módja a szerződés teljesítésében közreműködő személyek számának vagy azok bérének jelentős csökkentése lett volna, szemben a felperes által javasoltakkal. Ezek a csökkentések szükségszerűen kihatottak volna a szolgáltatás minőségére.

35 Ami először is a béreket illeti, a felperes előadja, hogy a dokumentáció szerint utazási irodai szolgáltatásokat az európai intézmények és ügynökségek helyiségeiben kell nyújtani. Az alkalmazottak munkaszerződéseire ezért a belga jog irányadó, amely a munkaszerződésekre a minimálbért írja elő.

36 Másodszor – az alkalmazottak számával kapcsolatban – a felperes úgy véli, hogy a szolgáltatások minősége 39 személy alkalmazásával biztosítható. Mivel a személyzeti költségek nem csökkenthetők, a WT árajánlata és két másik ajánlattevő árajánlatai között fennálló tetemes különbség alapján kirívóan alacsony ajánlat jelenlétére lehet következtetni. A felperes megjegyzi, hogy be lehet ugyan nyújtani az övénél versenyképesebb ajánlatot, a 42%-os különbség azonban mindenképpen nehezen indokolható.

37 Ezenkívül a felperes hivatkozik arra, hogy a Bizottság jogellenesen fordított figyelmet a tranzakciók nagyságrendje és az „ügyvezetési költségek" közötti összefüggésre, mert ez a kritérium nem szerepel a dokumentációban. Ezzel kapcsolatban a felperes

kifejti, hogy semmilyen arányosság nem állt fenn az 1. és 2. tétellel kapcsolatos tranzakciók nagyságrendje és az e tételekhez rendelt költségvetés között. A 2. tételhez rendelt költségvetés ugyanis mindössze az 1. tételhez rendelt költségvetés 12,58%-át teszi ki. A 2. tétel becsült nagyságrendje továbbá az 1. tételének mindössze 22,8%-át teszi ki.

38 A felperes végül megjegyzi, hogy a Bizottság a dokumentációban szereplőktől eltérő kritériumokat alkalmazott egyrészt az „ügyvezetési költségekkel" kapcsolatban, másrészt azáltal, hogy a WT által javasolt érdekeltségi rendszert, valamint annak műszaki és logisztikai eszközeit vette alapul.

39 A Bizottság álláspontja szerint a WT által benyújtott ajánlat nem volt kirívóan alacsony, ezért nem kellett alkalmazni a végrehajtás részletes szabályairól szóló rendelet 139. cikkét. A „tűnik" ige használata a végrehajtás részletes szabályairól szóló rendelet 139. cikkének (1) bekezdésében a közösségi jogalkotó azon szándékára utal, hogy a közbeszerzési eljárásokban széles mérlegelési jogkört biztosítson az ajánlatkérő részére. A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy ugyanebből a cikkből az is következik, hogy egy kirívóan alacsony ajánlat önmagában nem jogellenes, mivel figyelembe vehetők az említett ajánlat kirívóan alacsony voltát magyarázó okok.

40 A Bizottság kiemeli, hogy a felperes által, illetve a WT által javasolt „tranzakciós költségek" átlaga között nem volt jelentős különbség, ezzel szemben az „ügyvezetési költségeknek" a két ajánlattevő által javasolt összege között számottevő eltérés volt.

41 A bérköltségeket illetően a Bizottság szerint a WT – többek között „az egy ügyintéző által végzett tranzakciók évi átlagos nagyságrendjének" mértékét alapul véve – helyesen becsülte meg a szükséges személyzet nagyságát. A Bizottság azt is megjegyzi, hogy egy másik ajánlat szintén kisebb számú tanácsadót javasolt, mint a felperes. Az egy személyre eső költséget tekintve a WT a második legalacsonyabb árat javasolta, míg a felperes a legmagasabbat.

42 A WT ajánlata az általános költségek tekintetében is jóval alacsonyabb a felperesénél.

43 Az értékelő bizottság ráadásul különböző paramétereket vett figyelembe az „ügyvezetési költségekre" vonatkozó ajánlatok koherenciájának értékelése céljából. Vizsgálta egyrészt a „kiküldetési" tranzakció átlagköltségét a „tranzakciós költségekből" finanszírozott „egyéb utazások" átlagköltségéhez képest. Ez az átlagköltség szerinte 32,94 euró volt, szemben a felperesi 14,37 euró [átlagköltséggel], illetve 16 euró, szemben a WT [által javasolt] 15,66 euróval. Másrészt, az egyes tételek arányos nagyságrendje alapján összehasonlította az 1. tételre (Brüsszel) vonatkozó „ügyvezetési költségek" nagyságát a 2. tételre (Luxemburg) vonatkozókéval. Ez az elemzés kimutatta, hogy a WT 1. tételre vonatkozó „ügyvezetési költségei" a kiküldetések 3,56-szoros volumenére vonatkozóan 3,64-szer magasabbak voltak, mint a 2. tételhez javasoltak. A felperes 1. tételre vonatkozó „ügyvezetési költségei" viszont ugyancsak 3,56-szoros volumen mellett 7,89-szer voltak magasabbak a 2. tételhez javasoltaknál.

44 E vizsgálat alapján a Bizottság úgy vélte, hogy a WT ajánlata reális, kiegyensúlyozott és arányos. Hangsúlyozza, hogy objektív és az ajánlatok között összehasonlítható paramétereket vett alapul, amelyek az ajánlat műszaki tartalma és árszínvonala közötti összefüggés vizsgálatát is lehetővé tették.

45 A Bizottság kifejti továbbá, hogy a WT érdekeltségi rendszerét vette alapul (az iroda által az International Air Transport Association [Nemzetközi Légifuvarozási Szövetség, a továbbiakban: IATA] áraihoz képest kieszközölt repülőjegyvásárlási engedmények felosztása az iroda és a Bizottság között). Úgy véli ugyanis, hogy az érdekeltségi rendszer releváns tényező egyfelől azoknak a lehetséges bevételeknek az értékelésekor, amelyekre az ajánlattevő a szolgáltatásért járó díjon felül számíthat, másfelől az „ügyvezetési költségekre" vonatkozó ajánlat gazdasági kiegyensúlyozottságának megítélése során.

46 A WT álláspontja szerint a Bizottság bizonyította, hogy részletes és alapos mérlegelést végzett, ajánlata tehát nem tűnhet kirívóan alacsonynak.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

47 Mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik azzal kapcsolatban, hogy milyen szempontokat kell figyelembe venni a szerződés odaítélésekor a közbeszerzési eljárás során, illetve hogy az Elsőfokú Bíróság mindössze az eljárási és az indokolási szabályok betartását, valamint a tényállás tartalmi pontosságát, a nyilvánvaló értékelési hiba hiányát és a hatáskörrel való visszaélést vizsgálhatja (az Elsőfokú Bíróság T-145/98. sz., ADT Projekt kontra Bizottság ügyben 2000. február 24-én hozott ítéletének [EBHT 2000., II-387. o.] 147. pontja és T-169/00. sz., Esedra kontra Bizottság ügyben 2002. február 26-án hozott ítéletének [EBHT 2002., II-609. o.] 95. pontja).

48 Arra is utalni kell, hogy a költségvetési rendelet 97. cikke szerint „a szerződéseket a legalacsonyabb összegű ellenszolgáltatás vagy az összességében legelőnyösebb ajánlat szempontja alapján kell odaítélni". Továbbá, a végrehajtás részletes szabályairól szóló rendelet 138. cikke értelmében „az összességében legelőnyösebb ajánlat az, amely esetén a legelőnyösebb az ár és a cserébe kínált minőség aránya, figyelembe véve a szerződés tárgya által indokolt szempontokat".

49 A végrehajtás részletes szabályairól szóló rendelet 139. cikkéből egyébként az következik, hogy ha az árajánlat kirívóan alacsonynak tűnik, az ajánlatkérő kötelezettsége, hogy az ajánlat elutasítását megelőzően lehetővé tegye az ajánlattevőnek, hogy ajánlata jellemzőit ismertesse, illetve indokolja. Ezért az ajánlat komolysága megvizsgálásának kötelezettsége abból adódik, hogy előzőleg kétségek merültek föl annak megbízhatóságával kapcsolatban, figyelembe véve azt is, hogy e cikk leginkább azt hivatott megakadályozni, hogy egy ajánlattevőt anélkül zárjanak ki az eljárásból, hogy lehetősége lett volna kirívóan alacsonynak tűnő ajánlatának tartalmát megindokolni.

50 A végrehajtás részletes szabályairól szóló rendelet 146. cikkének alkalmazása ezért szorosan összefügg a végrehajtás részletes szabályairól szóló rendelet 139. cikkének alkalmazásával, mivel az értékelő bizottság csak akkor köteles adott esetben az ajánlat elutasítását megelőzően információkat bekérni annak összetételéről, ha az ajánlat kirívóan alacsonynak minősül. Ezért a felperes állításával ellentétben, abban az esetben, ha az ajánlat nem tűnik kirívóan alacsonynak az említett 139. cikk értelmében, a végrehajtás részletes szabályairól szóló rendelet 146. cikke nem releváns. Következésképpen – tekintve, hogy az értékelő bizottságnak a jelen ügyben egyáltalán nem állt szándékában a WT ajánlatát elutasítani, mivel nem tartotta kirívóan alacsonynak – a végrehajtás részletes szabályairól szóló rendelet 139. cikke nem bizonyul relevánsnak.

51 Ami a vitatott szerződés odaítélését illeti, a dokumentáció 6. cikkéből következik, hogy „a szerződést minden egyes tétel tekintetében az összességében legelőnyösebb ajánlatot benyújtó ajánlattevőnek kell odaítélni, figyelembe véve az ajánlott szolgáltatás minőségét és a javasolt árakat". Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint nem kell az ajánlatkérő által a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat beazonosítására alkalmazott odaítélési kritériumok mindegyikének szükségszerűen tisztán gazdasági jellegűnek lennie, ugyanis nem lehet kizárni, hogy olyan tényezők, amelyek nem tisztán gazdasági jellegűek, valamely ajánlat értékére az említett ajánlatkérő szemszögéből nézve hatást gyakorolhatnak (a Bíróság C-513/99. sz., Concordia Bus Finland ügyben 2002. szeptember 17-én hozott ítéletének [EBHT 2002., I-7213. o.] 55. pontja és a fent hivatkozott Renco kontra Tanács ügyben hozott ítélet 67. pontja).

52 A jelen ügyben az utazási irodai szolgáltatások ára két fő elemből áll: i) az „ügyvezetési költségek", ez a bérköltségeket, a működési költségeket és az általános költségeket fedező havi összeget jelenti és ii) a „tranzakciós költségek", ez az európai intézmények és ügynökségek felkérésére utazó személyek utazásaival kapcsolatos ügyintézési költségek ellenében az utazási iroda részére fizetett díjazást jelenti.

53 Az Elsőfokú Bíróság rámutat, hogy a felperes nem vonja kétségbe a WT által javasolt „tranzakciós költségeket", hanem kizárólag az ez utóbbi által javasolt „ügyvezetési

költségeket" vitatja. Ezért el kell dönteni, hogy a Bizottság nyilvánvaló értékelési hibát követett-e el az „ügyvezetési költségek" egyes elemeinek tartalma tekintetében, tekintve, hogy „ügyvezetési költségek" vonatkozásában a WT ajánlata volt a legolcsóbb, a felperesé a legdrágább, két másik ajánlat pedig a kettő között helyezkedett el.

A bérköltségekről

54 A bérköltségek megállapítása egyrészt a foglalkoztatott személyek száma, másrészt az egyes foglalkoztatottak által okozott költségek alapján történik.

55 A foglalkoztatottak számával kapcsolatban először is meg kell jegyezni, hogy ez hasznos mutató lehet annak esetleges alulértékelésével kapcsolatban, hogy mi az, ami az ajánlati felhívás tárgyát képező szolgáltatás megfelelő teljesítéséhez szükséges. Ez a szám azonban nem tekinthető meghatározónak, mert az ajánlattevők szervezeti struktúrája indokolhat alacsonyabb foglalkoztatotti létszámot.

56 Az Elsőfokú Bíróság megjegyzi, hogy a jelen ügyben a WT „az egy ügyintéző által végzett tranzakciók évi átlagos nagyságrendje" alapján határozta meg a szükséges foglalkoztatotti létszámot, ez a számítás objektív és reális kritériumon alapul. Az Elsőfokú Bíróság egyik írásbeli kérdésére adott válaszában a WT kifejtette, hogy az 1. tétel esetében 29 fős foglalkoztatotti létszámot tart szükségesnek, bár tudomása van róla, hogy egy másik ajánlatban még alacsonyabb szám szerepel.

57 Nem releváns az a felperesi álláspont, mely szerint a szolgáltatások teljesítéséhez 39 személy alkalmazása szükséges, mivel nem kizárt, hogy más ajánlattevők hatékonyabb működési módjuknak és nagyobb műszaki versenyképességüknek köszönhetően képesek lennének kisebb létszámot ajánlani.

58 Az Elsőfokú Bíróság ezért úgy véli, a felperes nem bizonyította kellőképpen, hogy a WT ajánlata a foglalkoztatottak számára vonatkozóan aránytalanul alacsony.

59 Másodsorban, az egy főre eső költséget illetően meg kell jegyezni, hogy a WT a második legalacsonyabb árat javasolta, a felperes pedig a legmagasabb árat.

60 E megállapítások fényében kitűnik, hogy nem a WT volt az egyetlen olyan gazdasági szereplő, aki az 1. tétel vonatkozásában alacsonyabb költségeket határozott meg, mint a felperes. Továbbá az a tény, hogy egy másik ajánlattevő alacsonyabb egy főre eső költséget javasolt, mint a kiválasztott ajánlattevő, alátámaszthatja az ajánlatkérő álláspontját, miszerint a WT által javasolt árak nem voltak kirívóan alacsonyak.

61 Az Elsőfokú Bíróság úgy véli, a felperes mindössze azzal érvel, hogy a WT vagy túl alacsony foglalkoztatotti létszámot javasolt, vagy ez utóbbiak számára kirívóan alacsony bérezést. A felperes azonban nem szolgáltatott olyan adatokat, amelyek alkalmasak lettek volna annak bizonyítására, hogy a Bizottság nyilvánvaló értékelési hibát követett el. Az ajánlatkérő ezért megállapíthatta, hogy a WT által javasolt foglalkoztatotti létszám megfelelő, és a kiválasztott ajánlat nem kirívóan alacsony.

A működési költségekről

62 Ami a működési költségeket illeti, a dokumentáció 2. mellékletéből kiderül, hogy ezek egyrészt az utazási iroda finanszírozási költségeit jelentik, amelyeket az utazási iroda fizet abban az időszakra, amely az utazási iroda szállítói számláinak kiegyenlítése és azon időpont közé esik, amikor a Bizottság kiegyenlíti az utazási iroda számláit, illetve másrészt magukban foglalnak minden más ügyvezetési, valamint a berendezési tárgyakkal, fogyóeszközökkel, illetve a szerződés teljesítése érdekében használt informatikai és kommunikációs eszközök üzemeltetésével és karbantartásával kapcsolatos költséget.

63 Ezzel kapcsolatban a felperes nem bizonyította, hogy a WT által becsült működési költségek kirívóan alacsonyak lennének, hanem beadványaiban mindössze arra szorítkozott, hogy e költségek összetevőit meghatározta, anélkül hogy kifejtette volna, miért találja kirívóan alacsonynak a WT költségértékelését.

Az általános költségekről

64 Az általános költségekkel kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy a Bizottság tehetett olyan megállapítást, hogy a WT ajánlata az általános költségek vonatkozásában a felperesénél jóval alacsonyabb volt. E tétellel kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy az ajánlattevők saját gyakorlatuk és tapasztalataik alapján készítették az értékelést. Ezért a felperesi becslések nem tekinthetők standardnak, mivel bármely ajánlattevő szervezeti sajátosságai indokolhatnak alacsonyabb költségeket.

65 Továbbá, a Bizottság álláspontja szerint a WT arra törekedett, hogy „magas színvonal biztosítása mellett, valamint fejlett termelékenységi technikáknak köszönhetően nagy hatékonyságú infrastruktúra és technológiák használatával minimalizálja a költségeket". A Bizottság által az Elsőfokú Bíróság egyik kérdésére adott írásbeli válaszból kiderül, a Bizottság különösen azt a körülményt vette figyelembe, hogy a WT a költségek csökkentése érdekében a szolgáltatások teljesítése szempontjából optimálisnak ítélt megoldásokat, valamint innovatív informatikai megoldásokat tudott javasolni. Továbbá, a WT ajánlatában szereplő, a műszaki és logisztikai eszközökről szóló kimerítő leírás alapján a Bizottság meggyőződhetett arról, hogy az alkalmazott infrastruktúra és a kifejlesztett eszközök a szolgáltatás hatékonyságának biztosítása mellett a produktivitásra és a költségek csökkentésére irányultak. A műszaki ajánlat esetében szintén fő törekvés volt a legjobb szolgáltatásnyújtás és a legkedvezőbb költségek elérése.

66 Ezért és a fentiek fényében az Elsőfokú Bíróság úgy véli, a Bizottság igyekezett meggyőződni arról, hogy az általános költségek garantálják-e a nyújtandó szolgáltatások szabályszerű teljesítését, valamint hogy a kiválasztott ajánlat megbízható és komoly-e.

67 Azt is meg kell jegyezni, hogy az értékelő bizottság az „ügyvezetési költségekre" vonatkozó ajánlatok koherenciáját úgy vizsgálta, hogy összehasonlította először is az „ügyvezetési költségekből" fedezett „egyéb utazás" tranzakció átlagköltségét a „tranzakciós költségekből" fedezett egyéb utazások átlagköltségével. Ez a vizsgálat kimutatta, hogy a felperes ajánlatában ezek a költségek majdnem kétszer olyan magasak, mint a „tranzakciós költségekből" fedezett tranzakció átlagköltsége (32,94 euró a 14,37 euróval szemben), miközben a WT ajánlata egymástól csak kevéssé eltérő költségeket tartalmaz (16 euró 15,66 euróval szemben).

68 Az értékelő bizottság továbbá összehasonlította az „ügyvezetési költségeket " az 1. tétel (Brüsszel) és a 2. tétel (Luxemburg) esetében azok volumene alapján. Az ajánlatkérő számára a WT ajánlata megbízhatónak tűnhetett, mert az 1. tételhez javasolt „ügyvezetési költségek" a szolgálati utak 3,56-szoros volumene mellett 3,64-

szer magasabbak voltak, mint a 2. tételhez javasoltak, ami elfogadható arányt jelent, és nem teszi inkoherenssé az árajánlatokat. Ezzel szemben a felperes „ügyvezetési költségei" az 1. tétel vonatkozásában sokkal jelentősebbnek tűnnek, mivel 7,89-szer magasabbak, mint a 2. tételhez javasoltak, szintén 3,56-szoros volumennel számítva.

69 Az Elsőfokú Bíróság megjegyzi, hogy a felperes kifogásolja ezt az arányszámok alapján történő összehasonlítást, azonban nem bizonyítja, hogy az téves lenne, az Elsőfokú Bíróság azonban tisztában van vele, hogy a Bizottság ezt az összehasonlító eljárást a felperes állításával ellentétben csak azért alkalmazta, hogy meggyőződjön a kiválasztott ajánlat koherenciájáról, és semmi esetre sem az 1. tétel odaítélése érdekében. Továbbá, a Bizottság joggal állapíthatta meg, hogy a WT ajánlatának „ügyvezetési költségei" komolyak és megbízhatóak voltak.

Az érdekeltségi rendszerről

70 A Bizottsághoz hasonlóan abból kell kiindulni, hogy a Bizottság az érdekeltségi rendszert az ajánlat minőségi értékelése során vette figyelembe, annak bizonyítása érdekében, hogy az ajánlatot jogosan nem tekintette kirívóan alacsonynak. Ezt az elemet a Bizottság nem odaítélési szempontként, hanem arra használta, hogy meggyőződjön az ajánlat megbízhatóságáról és komolyságáról összességében. Mivel a Bizottság arányosan részesül a szolgáltató által kapott minden engedményből, és a jelen esetben a WT ajánlata jelentős kiegészítő bevételt javasolt a részesedésből, a Bizottság meggyőződhetett az „ügyvezetési költségek" gazdaságilag kiegyensúlyozott voltáról.

71 A fentiekre tekintettel nem állapítható meg, hogy a Bizottság nyilvánvaló értékelési hibát követett el, amikor megállapította, hogy a WT pénzügyi ajánlata az összességében legelőnyösebb, anélkül hogy kirívóan alacsony lenne. Az első jogalapot ezért el kell utasítani.

2. *A műszaki ajánlatok minőségi értékelése során elkövetett nyilvánvaló értékelési hibára alapított jogalapról*

A felek érvei

72 A felperes álláspontja szerint a Bizottság nyilvánvaló értékelési hibát követett el, amikor a WT ajánlata számára az ajánlott szolgáltatás minőségére a legmagasabb pontszámot adta (100-ból 87,62-t). Véleménye szerint a WT ajánlata csak akkor kaphatott volna magasabb pontszámot, ha az nemcsak az utazási irodai szolgáltatások minőségére vonatkozó fontos garanciákat tartalmazott volna, hanem arra vonatkozó biztosítékokat is, hogy az általa biztosított minőség magasabb lesz a felperes által javasoltnál. A felperes szerint azonban a WT ajánlata semmiképpen sem tudja biztosítani az említett szolgáltatások magas minőségét.

73 A felperes úgy véli, hogy a WT korábbi 35 alkalmazottja közül 14 foglalkoztatásával nem rendelkezik a szolgáltatások jó minőségének biztosításához szükséges személyzettel.

74 A felperes utal arra, hogy keretszerződés végrehajtása során, azaz az 1999. április 1-je és 2004. március 31-e közötti időszakban semmilyen mulasztást nem róttak fel neki. Ezzel kapcsolatban kiemeli, hogy a Bizottság szolgálati utakért felelős egységének vezetője a 2001. december 6-án kelt belső feljegyzésben elismerte a felperes által nyújtott utazási irodai szolgáltatások megfelelő teljesítését, kiemelve annak „összességében pozitív" voltát. A felperes ezért úgy véli, hogy ajánlata teljes mértékben megfelel a dokumentáció által támasztott követelményeknek.

75 A felperes rámutat, hogy a Bizottságnak már a szerződés teljesítése előtt tudomása volt arról, hogy a WT egy három hónapos időszakra, tehát a szerződés eredeti futamideje egy nyolcadának megfelelő időszakra nem tudja garantálni a szolgálta-

tások megfelelő teljesítését. A felperes megjegyzi azonban, hogy a dokumentáció 1. melléklete a szolgáltatások nyújtásának kötelező feltételéül szabja, hogy az utazási irodai szolgáltatásokat az intézmények helyiségeiben kell teljesíteni, továbbá a szerződés felmondható, „ha a szerződés teljesítése nem kezdődött meg ténylegesen az erre meghatározott időponttól számított három hónapon belül". A felperes szerint az szintén meglepő, hogy a WT kapta a legmagasabb minőségi pontszámot, holott az ajánlatok értékelésekor előre látható volt, hogy három hónapon át nem tudja teljesíteni a szerződést.

76 A felperes álláspontja szerint az 1. tétel odaítélése a WT részére a dokumentáció előírásainak semmibevételével történt, ez ugyanis az 1. mellékletben kimondja, hogy az ajánlat elfogadhatóságának feltétele bizonyítékok benyújtása arra nézve, hogy az ajánlattevő rendelkezik repülőjegy kibocsátására vonatkozó felhatalmazással, illetve előírja, hogy a szerződés teljesítését megelőzően IATA-engedélyszámot (a továbbiakban: az IATA-engedély) kell megkövetelni. A WT-vel 2004. március 31-én megkötött szerződés teljesítése viszont 2004. április 1-jén kezdődött, holott a WT-nek nem állt módjában bemutatni az említett engedélyszámot. A felperes ezért úgy véli, hogy ő volt az egyetlen olyan ajánlattevő, aki az IATA-engedély vonatkozásában meg tudott felelni a dokumentációnak.

77 A Bizottság álláspontja szerint ő a dokumentációnak és az ajánlatok bontása előtt kialakított értékelési módszernek megfelelően értékelte a műszaki ajánlatok minőségét, anélkül hogy nyilvánvaló értékelési hibát követett volna el.

78 Azzal kapcsolatban, hogy 2004. április 1-je és június 27-e között a szerződés nem volt teljesíthető, a Bizottság előadja, hogy a felperesen kívül egyetlen más szerződő félnek sem állt volna módjában a szerződés odaítéléséről szóló határozat [meghozatalától] számított hat héten és a szerződés aláírására alkalmas első időponttól számított legalább egy hónapon belül teljesíteni azokat az adminisztratív és műszaki feltételeket, amelyek a szolgáltatásoknak a Bizottság helyiségeiben történő nyújtásához szükségesek. Ezért kérte a Bizottság a felperestől, hogy továbbra is biztosítsa e szolgáltatásokat, ő azonban végül elutasította e kérelem teljesítését.

79 A Bizottságnak ezért, az ajánlatkérőtől független, előre nem látható esemény által előidézett, a Közösségek érdekeit veszélyeztető, rendkívüli sürgősségre való tekintettel a végrehajtás részletes szabályairól szóló rendelet 126. cikke (1) bekezdésének c) pontját kellett alkalmaznia. Ezért a szóban forgó szerződést olyan kiegészítő megállapodással írta alá, amely lehetővé teszi az új szerződő fél számára, hogy a 2004. április 1-je és május 19-e közötti átmeneti időszakban és nem a felperes állítása szerinti három hónapos időszakban, a szolgáltatást „ex-plant", azaz saját helyiségeiben teljesítse.

80 Ezzel kapcsolatban a Bizottság megjegyzi, hogy több intézmény, pl. az Európai Parlament és a Bíróság elállásával is szembe kellett néznie. A jelen ügyben a dokumentáció nem ír elő pontos időpontot a szolgáltatások teljesítésének megkezdésére, eltekintve attól, hogy a szerződést 2004. június 30. előtt alá kellett írni, és az ajánlatok 2003. december 2-ától kezdve kilenc hónapig voltak érvényesek. Továbbá, a Bizottság szerint a WT mindig képes volt a vitatott szerződés teljesítésére, amelyet legkésőbb 2004. július 1-jén kellett csak megkezdeni.

81 Vitatja továbbá azt az állítást, amely szerint az intézményközi ajánlati felhívás során ismerte volna azokat a nehézségeket, amelyek az intézmények elállása következtében léptek fel. A szerződés 2004. április 1-jétől történő „in-plant" teljesítését lehetetlenné tévő műszaki és adminisztratív problémák ugyanis csak 2004. március 8-án, a WT-vel való tárgyalás alkalmával léptek fel. A Bizottság ezért úgy véli, hogy a problémák csak a közbeszerzési eljárás lezárását követően váltak ismertté, ami arra kényszerítette a Bizottságot, hogy megfelelő megoldást találjon.

82 A Bizottság hangsúlyozza, hogy a dokumentáció az IATA-engedélyt csak a teljesítés megkezdése előtt, tehát a közbeszerzési eljárás lezárását követően követeli meg. Ráadásul ez az engedély nem tartozik a minőségi értékelési szempontok közé.

83 A WT vitatja, hogy valamely szerződő fél részére automatikusan a legmagasabb pontszámot kellene adni.

84 Az IATA-engedélyekkel kapcsolatban a WT hangsúlyozza, hogy rendelkezik a belgiumi tevékenységeit lefedő globális engedéllyel, és mindegyik irodájára szólóan van IATA-engedélye. A WT álláspontja szerint a felperes kivételével egyetlen ajánlattevő sem rendelkezhet olyan engedéllyel, amely a Bizottságon belüli helyiségekre vonatkozik. Továbbá a WT szerint a dokumentáció 1. mellékletéből (2.2. záradék) az következik, hogy az ajánlat elfogadhatóságának nem volt feltétele az IATA-engedélyszám megléte kifejezetten a szerződés teljesítésekor.

85 Végül, a foglalkoztatottak számával kapcsolatban a WT arra hivatkozik, hogy teljesítette az ajánlati felhívásban szereplő feltételt. Belgiumban ugyanis legalább 70 alkalmazottja van, és állítása szerint alkalmazottjainak nagy része rendelkezik a dokumentáció 1. mellékletének 5.2. cikkében előírt szakmai képesítéssel.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

86 Először is emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az ajánlatok minőségét csakis maguk az ajánlatok alapján kell értékelni, nem pedig az ajánlattevő által az ajánlatkérővel fennálló korábbi szerződések során megszerzett tapasztalatok vagy olyan kiválasztási szempontok alapján, mint pl. a pályázó szakmai teljesítménye, amelyeket a pályázatok kiválasztása során már vizsgáltak, és amelyek az ajánlatok összehasonlítása céljából már nem vehetők figyelembe (a Bíróság 31/87. sz. Beentjes-ügyben 1988. szeptember 20-án hozott ítéletének [EBHT 1988., 4635] 15. pontja és a fent hivatkozott Esedra kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 158. pontja).

87 A jelen ügyben a dokumentáció 6. cikkéből következik, hogy a szerződés odaítélése két kritérium alapján történik, mégpedig a kínált szolgáltatás minősége és a javasolt árak alapján. Az ajánlat minőségét négy kritérium alapján kell értékelni: i) az alkalmazottak ii) a műszaki és logisztikai eszközök, iii) az ügyvezetés és az információáramlás, valamint iv) a legkedvezőbb díjakról való megállapodás lehetősége alapján.

88 A felperes által szerzett tapasztalat ezért nem lehet akadálya egy másik ajánlattevő ajánlatának, aki képes az övénél jobb minőségű szolgáltatásokat kínálni, és megfelelően eleget tesz az elvárt minőséget meghatározó négy kritériumnak.

89 Ami a foglalkoztatottak számát illeti, a WT 29 alkalmazottat javasolt az 1. tételhez, míg a felperes 39-et. A WT becslése megbízhatónak tűnhetett a Bizottság számára, miközben a WT produktivitása és hatékonysága, amint azt az Elsőfokú Bíróság kérdésére adott egyik írásbeli válaszában kifejtette, és ahogy az a fenti 65. pontban szerepel, a felperes[i ajánlathoz] képest kevesebb alkalmazottat indokol, anélkül hogy ez a szolgáltatásnyújtás elvárt minőségének sérelmével járna.

90 Továbbá az is megjegyzendő, hogy sem a költségvetési rendelet, sem a végrehajtás részletes szabályairól szóló rendelet nem követeli meg, hogy az ajánlattevő az ajánlat benyújtásakor ténylegesen rendelkezzen a jövőbeni, esetlegesen neki odaítélt szerződés teljesítéséhez szükséges személyzettel. A kiválasztott ajánlattevőknek ugyanis a közbeszerzési eljárás eredményeképpen létrejött szerződésben meghatározott időpontban kell képesnek lenniük a teljesítés megkezdésére, nem pedig azt megelőzően, hogy a szerződést véglegesen odaítélték volna nekik. Annak megkövetelése, hogy az ajánlattevő ajánlata benyújtásakor rendelkezzen a szükséges foglalkoztatotti létszámmal, a helyben lévő ajánlattevő kedvezőbb helyzetbe hozatalához vezetne, és értelmetlenné tenné a közbeszerzési eljárást. A jelen ügyben a dokumentáció mindössze azt követeli meg, hogy az ajánlattevő ajánlata benyújtásakor legalább 70 alkalmazottal rendelkezzen Belgiumban, amely feltételnek a WT eleget tett.

91 Megjegyzendő, hogy a teljesítési nehézségek a WT részéről, aki nem volt abban a helyzetben, hogy megkapja a kért IATA-engedélyt, és így a szolgáltatásokat már házon belül 2004. április 1-jétől teljesítse, bizonyos intézményeknek a második ajánlati felhívás közzétételét szükségessé tévő elállásával álltak összefüggésben, és csak a szerződés odaítélését követően jelentkeztek. Az említett nehézségek ugyanis csak a WT és a Bizottság 2004. március 8-án tartott megbeszélésén jelentkeztek. Ezért nem releváns az a felperesi érv, miszerint a WT oldalán a szerződési időszak első három hónapja során meglévő teljesítési nehézségek nem indokolhatták magasabb pontszám elnyerését, és a Bizottságot a végül a WT-vel aláírt szerződés felmondására kellett volna ösztönözniük.

92 A dokumentációhoz mellékletként fűzött szerződéstervezet szerint a felmondási jog a felperes állításával ellentétben mindössze egy lehetőséget jelent az intézmény számára. A jelen ügyben azonban a Bizottság azon a véleményen volt, hogy az adott szolgáltatások teljesítésére nem túlzott késedelemmel került sor, és végrehajtásuk nem járt elfogadhatatlan halasztással, mivel a WT 2004. április 1-jén kezdte meg a szolgáltatások teljesítését a kiegészítő megállapodásban meghatározott és elfogadott feltételek szerint.

93 Továbbá, a dokumentáció szerint a szolgáltatások azonnali teljesítésére való képesség nem minőségi értékelési szempont, mivel ott csak egy végső időpont szerepel a szolgáltatások teljesítésének megkezdésére, a jelen esetben 2004. július 1-je. Ezért az a körülmény, hogy a WT nem tudta szolgáltatásait 2004. április 1-jétől házon belül nyújtani, nem jelenti a dokumentációban foglaltak megsértését, mivel az csak egy végső határidőt tartalmaz a szolgáltatások megkezdésére. A WT ugyanis 2004. május 24-étől kezdte a szolgáltatások „in-plant" teljesítését, tehát több mint egy hónappal a dokumentációban meghatározott időpont előtt.

94 Ami a szerződés teljesítéséhez szükséges különleges engedélyt illeti, a dokumentáció kimondja, hogy „a szerződés teljesítéséhez különleges IATA-engedélyszámmal, valamint az utazási irodák területén illetékes helyi hatóság által kiállított tanúsítvánnyal [...] kell rendelkezni a tevékenységek megkezdését megelőzően [...]" (a dokumentáció 1. melléklete [2.2. feltétel]). A WT a tárgyaláson előadta, hogy

2004. május 10-én megkapta az „A" engedélyt, amely szükséges az IATA-engedély ezt követő megszerzéséhez. A jelen ügyben a WT 2004. május 18-án kapta meg az említett IATA-engedélyt. Következésképpen a WT teljesítette a dokumentáció követelményeit, mert 2004. július 1-je előtt birtokában volt a szóban forgó engedély.

95 A tárgyalásos eljárás alkalmazásával kapcsolatban a végrehajtás részletes szabályairól szóló rendelet 126. cikke (1) bekezdésének c) pontja úgy rendelkezik, hogy „[a]z ajánlatkérő alkalmazhat tárgyalásos eljárást ajánlati felhívás előzetes közzététele nélkül is [...], amennyiben feltétlenül szükséges, és az ajánlatkérőtől független, előre nem látható esemény által előidézett, a Közösségek érdekeit veszélyeztető, rendkívüli sürgősségre való tekintettel nem tarthatók be az egyéb eljárásokra megállapított határidők".

96 Az esemény előre nem látható és az ajánlatkérőnek be nem tudható jellegével kapcsolatban megjegyzendő, hogy a Bizottság a többi intézmény elállását követően, 2003. július 29-én újabb ajánlati felhívást tett közzé, ami a szerződés teljesítésének átütemezését idézte elő. Az Elsőfokú Bíróság kérdésére adott írásbeli válaszában a Bizottság kifejtette, hogy a Parlament, miután hozzájárult az ajánlati felhívás közzétételéhez, a 2003. június 3-án tartott találkozó alkalmával kétségeit fejezte ki a versenytárgyalási felhívásban történő részvételét illetően. Különösen a szerződés városonkénti tételek szerint történő odaítélésével kapcsolatban voltak fenntartásai. 2003. június 11-i feljegyzésében a Parlament személyzeti főigazgatója közölte, hogy a Parlamentnek nem áll módjában 2003. október 30-a előtt elkészíteni a dokumentációt. A Parlament által javasolt határidő betartása veszélyeztette volna az ajánlati felhívás lebonyolítását az aktuális szerződés érvényességének lejártáig, azaz 2004. március 31-éig. 2003. július 8-án a Parlament bejelentette elállását, ami magával vonta a többi intézmény elállását is. A Bizottság azt is közölte, hogy az ajánlati felhívásban nem tudta pontosan meghatározni a szolgáltatások teljesítése kezdetének időpontját, hanem csak egy végső határidőt adott meg, mivel mindegyik tételnek megvoltak a maga sajátosságai, többek között az eltérő lejárati idők, ami lehetetlenné tette, hogy a szolgáltatásnyújtás kezdetére az összes tételre vonatkozóan egyetlen időpontot határozzanak meg. Továbbá, a Bizottság csak a 2004. március 8-i találkozón szerzett tudomást arról, hogy az „in-plant" szolgáltatások nyújtásához szükséges IATA-engedély megszerzésére irányuló eljárás időigényes, és ezért bizonyos késedelmet okoz a szolgáltatások teljesítésében.

97 Ezért, annak érdekében, hogy az intézmények kezdeti elállásából adódó nehézségeket leküzdje, a Bizottság felkérte a felperest, hogy egy hat-nyolc hetes átmeneti időszakban biztosítsa a szolgáltatásokat, amit ez utóbbi visszautasított.

98 Az Elsőfokú Bíróság ezért úgy véli, hogy az egyes intézmények előre nem látható elállása által felborított ütemterv miatt, illetve amiatt, hogy a felperes visszautasította a szolgáltatások átmeneti időszakban történő nyújtását, a Bizottság csak egy kiegészítő megállapodás megkötésével tudta fenntartani az utazási irodai szolgáltatások folyamatosságát, amely alapján a WT 2004. április 1-je és május 19-e között „ex-plant" nyújthatta szolgáltatásait, a rendkívüli sürgősség okozta helyzet megoldása érdekében, amellyel a Bizottság szembe került.

99 Kitűnik továbbá, hogy a Bizottság semmilyen szerepet nem játszott a szóban forgó elállásokban, azok tőle függetlenül, előre nem láthatóan történtek, mivel a Parlament fenntartásai csak az eredeti ajánlati felhívás közzétételét követően jelentek meg.

100 A Közösség érdekeinek veszélyeztetésével kapcsolatban abból kell kiindulni, hogy a jelen ügyben szereplő, évente több mint 57 000 szolgálati utat érintő szolgáltatás folytonossága olyan jelentőségű, hogy a Bizottságnak azt biztosítania kellett, mégpedig a tárgyalásos eljárás igénybevételével.

101 Az Elsőfokú Bíróság megállapítja, hogy a tárgyalásos eljárást semmiképpen sem az ajánlati felhívás keretében alkalmazták. Annak alkalmazására ugyanis kizárólag az ajánlati felhívást követően létrejött, 2004. március 31-én aláírt fő szerződés melletti kiegészítő megállapodás aláírása érdekében került sor. A kiegészítő megállapodásnak tehát egyetlen funkciója az volt, hogy a 2004. április 1-je és május 19-e közötti időszakban lehetővé tegye az említett szolgáltatások „ex-plant" teljesítését, tekintettel arra, hogy a felperes visszautasította a szolgáltatások átmeneti időszakra történő teljesítését.

102 Az Elsőfokú Bíróság a dokumentáció alapján azt is megállapítja, hogy az ajánlattevőnek nem az ajánlat benyújtásakor, hanem 2004. július 1-jén kellett képesnek lennie a szolgáltatások házon belüli nyújtására. Mivel a felperes a keretszerződés 2004. március 31-i lejártát követő időszakra nem kívánta meghosszabbítani a szerződést, a Bizottság kénytelen volt a WT-vel szerződéses megállapodást kötni azért, hogy biztosítsa a szolgáltatások folytonosságát. Jogosnak tűnik ugyanis, hogy a szolgáltatások 2004. április 1-jei előzetes teljesítéséhez szerződésmódosításra volt szükség, amely többek között ideiglenesen lehetővé teszi a szolgáltatások „ex-plant" nyújtását. Ezzel kapcsolatban azt is meg kell jegyezni, hogy a WT teljesíteni tudta a dokumentáció által előírt követelményeket, mert 2004. május 24-étől, tehát legalább egy hónappal az abban foglalt végső határidő előtt képes volt a szolgáltatások házon belüli teljesítésére.

103 Következésképpen megállapítandó, hogy a végrehajtás részletes szabályairól szóló rendelet 126. cikke (1) bekezdésének c) pontjában foglalt feltételek teljesültek, és a tárgyalásos eljárás igénybevétele indokolt volt.

104 Ami végül az egyenlő elbánás és a hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének a költségvetési rendelet 89. cikkének (1) bekezdése által szankcionált megsértésére alapított jogalapot illeti, amelyre a felperes válaszában hivatkozott, megjegyzendő, hogy az eljárási szabályzat 48. cikkének (2) bekezdése szerint az eljárás további részében semmilyen új jogalapot nem lehet előterjeszteni, kivéve ha az olyan jogi vagy ténybeli helyzetből származik, amely az eljárás során merült fel. Mivel ez a jogalap a keresetlevélben nem szerepelt, és nem olyan jogi vagy ténybeli helyzetről van szó, amely az eljárás során merült fel, elfogadhatatlannak kell minősíteni.

105 A fentiek fényében nem állapítható meg, hogy a Bizottság nyilvánvaló értékelési hibát követett volna el a kiválasztott ajánlat minőségi értékelése során. Következésképpen a második jogalapot el kell utasítani.

3. *Az 1. tétel odaítélésével kapcsolatos dokumentumok benyújtására vonatkozó kérelemről*

106 Az Elsőfokú Bíróság a pervezető intézkedések keretében többek között arra hívta fel a beavatkozót, hogy közölje az ajánlatára vonatkozó adatokat. Ennek köszönhetően az Elsőfokú Bíróság úgy véli, hogy az iratok alapján rendelkezésére álló információk elegendőek a jogvita eldöntéséhez, anélkül hogy kötelezni kellene a Bizottságot az 1. tétel odaítélésével kapcsolatos valamennyi dokumentum benyújtására, amint azt a felperes az eljárási szabályzat 64. cikke alapján kérte.

A kártérítési kérelemről

107 A fentiekből következik, hogy a Bizottság nem követett el nyilvánvaló értékelési hibát a nyertes ajánlattevő kiválasztása során, és a költségvetési rendeletet sem sértette meg. A felperes egyebekben nem is hivatkozik semmi olyan elemre, amely különbözne az általa hivatkozott két jogalaptól, amely a Közösség felelősségét megalapozó jogellenességre utalna. Ezért a kártérítési kérelmet megalapozatlannak kell tekinteni, anélkül hogy az Elsőfokú Bíróságnak állást kellene foglalnia annak elfogadhatóságáról.

108 Ezért és a fentiek alapján a keresetet teljes terjedelmében el kell utasítani.

A költségekről

109 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján az Elsőfokú Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a felperes pervesztes lett, kötelezni kell a Bizottság és a beavatkozó, valamint az ideiglenes intézkedés iránti eljárás költségeinek viselésére.

A fenti indokok alapján

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (második tanács)

a következőképpen határozott:

1) **A keresetet elutasítja.**

2) **A felperest kötelezi a Bizottság és a beavatkozó, valamint az ideiglenes intézkedés iránti eljárás költségeinek viselésére.**

Pirrung Forwood Papasavvas

Kihirdetve Luxembourgban, a 2005. július 6-i nyilvános ülésen.

H. Jung

hivatalvezető

J. Pirrung

elnök

Tartalomjegyzék

Jogi háttér ..... II - 2632

A jogvita alapját képező tényállás ..... II - 2633

Az eljárás és a felek kérelmei ..... II - 2637

A megsemmisítés iránti kérelmekről ..... II - 2640

1. A végrehajtás részletes szabályairól szóló rendelet 146. cikkének megsértéséből és a pénzügyi ajánlatok értékelése során elkövetett nyilvánvaló értékelési hibából levezetett első jogalapról ..... II - 2640

A felek érvei ..... II - 2640

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 2645

A bérköltségekről ..... II - 2647

A működési költségekről ..... II - 2649

Az általános költségekről ..... II - 2649

Az érdekeltségi rendszerről ..... II - 2651

2. A műszaki ajánlatok minőségi értékelése során elkövetett nyilvánvaló értékelési hibára alapított jogalapról ..... II - 2652

A felek érvei ..... II - 2652

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 2655

3. Az 1. tétel odaítélésével kapcsolatos dokumentumok benyújtására vonatkozó kérelemről ..... II - 2661

A kártérítési kérelemről ..... II - 2661

A költségekről ..... II - 2661